

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve

Številka: 060-06-2/2024/5
Ljubljana, 22. 2. 2024

Predlog

Z A P I S N I K

29. seje Komisije Državnega sveta za mednarodne odnose in evropske zadeve (v nadaljevanju: Komisija), ki je bila v torek, 20. februarja 2024, v mali dvorani/Tomšičeva, Šubičeva ulica 4, Ljubljana.

Seja se je začela ob 14. uri in zaključila ob 15.17 uri.

Prisotni:

- predsednik: Bojan Kekec
- podpredsednik David Klobasa
- člani: dr. Branka Kalenić Ramšak, Gregor Korene, dr. Radovan Stanislav Pejovnik, Andrej Poglajen, Miloš Pohole,

Opravičeno odsotna:

- člana: Bojana Potočan, Aleš Pulko

Ostali prisotni:

- Monika Pintar Mesarič, Igor Prinčič, mag. Marjan Nahtigal, Ministrstvo za infrastrukturo
- mag. Karla Pinter, dr. Erika Glasenčnik, Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport
- Suzana Ivanovič, Nataša Tomc, Ministrstvo za notranje zadeve

D n e v n i r e d:

1. Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive Sveta 92/106/EGS glede okvira podpore za intermodalni prevoz blaga in Uredbe (EU) 2020/1056 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z izračunom prihrankov pri zunanjih stroških in pripravo zbirnih podatkov, EPA 1322-IX, EU U 1252
2. Predlog stališča Republike Slovenije do Priporočila sklepa Sveta o odobritvi začetka pogajanj med Evropsko unijo in Švicarsko konfederacijo o institucionalnih rešitvah za sporazume med EU in Švico, povezane z notranjim trgovom, ter o sporazumih, ki sta podlaga za stalni prispevek Švice h koheziji Unije in pridružitvev Švice programom Unije, EPA 1323-IX, EU U 1253
3. Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga osnutka uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi sistema Eurodac za primerjavo biometričnih

podatkov za učinkovito uporabo Uredbe (EU) XXX/XXX [Uredba o upravljanju azila in migracij], Uredbe (EU) XXX/XXX [Uredba o ponovni naselitvi] in Direktive 2001/55/ES [Direktiva o začasni zaščiti] za identifikacijo nezakonito prebivajočega državljana tretje države ali osebe brez državljanstva in o zahtevah organov kazenskega pregona držav članic in Europolu za primerjavo s podatki iz sistema Eurodac za namene kazenskega pregona ter spremembi uredb (EU) 2018/1240 in (EU) 2019/818 - Konsolidirano besedilo (Dopolnitev stališč Republike Slovenije glede zakonodajnih predlogov v okviru Pakta o migracijah in azilu), EPA 1341-IX, EU U 1256

Ad 1)

Komisija je obravnavala Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive Sveta 92/106/EGS glede okvira podpore za intermodalni prevoz blaga in Uredbe (EU) 2020/1056 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z izračunom prihrankov pri zunanjih stroških in pripravo zbirnih podatkov (v nadaljevanju: Predlog stališča), ki ga je na podlagi prvega odstavka 4. člena Zakona o sodelovanju med državnim zborom in vlado v zadevah Evropske unije (Uradni list RS, št. 34/04, 43/10, 107/10 in 30/15) Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: Vlada) poslala Državnemu zboru Republike Slovenije (v nadaljevanju: Državni zbor).

Dopolnilno obrazložitev predlagatelja je podala predstavnica Ministrstva za infrastrukturo, ki je predstavila Predlog direktive in Predlog stališča. Predlog direktive se nanaša predvsem na možno uvedbo spodbud izvajalcem in uporabnikom intermodalnega prometa, na postopek izračuna prihranka eksternih stroškov ter generiranju zbirnih podatkov o opravljenih prevozih. Na ta način želi Evropska komisija vzpostaviti podporni okvir za intermodalni prevoz, ki se v celoti ali delno izvaja na ozemlju Unije. Evropska komisija želi spodbuditi večjo uporabo intermodalnega prevoza tovora in s tem zmanjšati uporabo cestnega prevoza, kar bo tudi pomenilo zmanjšanje škodljivih vplivov prometa na okolje. To bo pripomoglo k skupnemu cilju EU, ki je do leta 2030 zmanjšati emisije toplogrednih plinov v celotnem gospodarstvu Unije za vsaj 55 % v primerjavi z referenčnim letom 1990 in do leta 2050 doseči podnebno nevtralnost. Za promet ta cilj pomeni zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za 90 % do leta 2050. Predlog direktive spreminja Direktivo Sveta 92/106/EGS, ki je glavni zakonodajni akt Unije za spodbujanje prehoda iz cestnega tovornega prometa na načine prevoza z nižjimi emisijami in je vzpostavila okvir za spodbujanje razvoja intermodalnega prevoza in kombiniranega prevoza, ki konkurira enomodalnemu cestnemu prevozu.

Republika Slovenija načeloma podpira prizadevanja za ureditev področja intermodalnega prometa in vsebino Predloga direktive, vendar izpostavlja, da je potrebno določiti jasne definicije, dorečenost besedila posameznih delov in se izogniti nepredvidljivim določilom izvedbenih aktov. Republika Slovenija si bo v postopku usklajevanja prizadevala za poenostavitev besedila in vključitev vsebine izvedbenih aktov v besedilo direktive ali njenih prilog.

Komisiji je bilo pojasnjeno, da bodo slovenski prevozniki lahko pridobili subvencije za izvajanje prevozov ter da bodo deležni investicij v terminalske zmogljivosti in v

prekladalno tehniko. Izpostavljeno je bilo, da se s predlaganim sistemom predvideva prehod na elektronsko poslovanje. V oceni predloga je predviden prihranek 430 milijonov EUR, saj bodo določila direktive doprinesla k zmanjšanju obsega administrativnega dela. Za same organe, ki bodo izvrševali določila, pa naj bi se finančna obremenitev povečala za 2 milijona EUR, saj se bodo morali prilagoditi elektronskemu delovanju. Komisija je podprla prizadevanja Unije za omejitev onesnaževanja, ki ga povzroča cestni promet, in je pri tem poudarila na odgovornost vlad držav članic, da prehod iz cestnega tovornega prometa tudi primerno zagotovijo.

* * *

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je soglasno sprejela **mnenje**, da **podpira** Predloga stališča Republike Slovenije do Predloga direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive Sveta 92/106/EGS glede okvira podpore za intermodalni prevoz blaga in Uredbe (EU) 2020/1056 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z izračunom prihrankov pri zunanjih stroških in pripravo zbirnih podatkov.

* * *

Za poročevalca je bil določen član Komisije Gregor Korene.

Ad 2)

Komisija je obravnavala Predlog stališča Republike Slovenije do Priporočila sklepa Sveta o odobritvi začetka pogajanj med Evropsko unijo in Švicarsko konfederacijo o institucionalnih rešitvah za sporazume med EU in Švico, povezane z notranjim trgov, ter o sporazumih, ki sta podlaga za stalni prispevek Švice h koheziji Unije in pridružitve Švice programom Unije (v nadaljevanju: Predlog stališča), ki ga je na podlagi prvega odstavka 4. člena Zakona o sodelovanju med državnim zborom in vlado v zadevah Evropske unije (Uradni list RS, št. 34/04, 43/10, 107/10 in 30/15) Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: Vlada) poslala Državnemu zboru Republike Slovenije (v nadaljevanju: Državni zbor).

Dopolnilno obrazložitev predlagatelja je podala predstavica Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport, ki je predstavila Priporočila sklepa Sveta o odobritvi začetka pogajanj med Evropsko unijo in Švicarsko konfederacijo o institucionalnem okvirnem sporazumu med EU in Švico in Predlog stališča. Pojasnila je ozadje pogajanj o zadevnem sporazumu ter razloge in cilje načrtovanih sporazumov, s katerim se naslavlja različne vsebine strateškega partnerstva držav članic Evropske unije s Švicarsko konfederacijo. Slovenija zadevno priporočilo podpira.

Komisija se je strinjala, da imajo predvideni sporazumi med EU in Švico pomembno razsežnost, ki bo lahko vplivala na nove možnosti in priložnosti za krepitev medsebojnega sodelovanja v okviru dostopa na notranji trg EU. Gre za državo, ki je ena najpomembnejših trgovinskih partneric EU, je del schengenskega prostora in sodeluje v številnih evropskih agencijah. Tudi za Slovenijo je Švica eden od

najpomembnejših zunanjetrgovinskih partnerjev in investorjev v slovensko gospodarstvo.

Komisija je izpostavila učinke, vezane na vsebino in implementacijo drugega švicarskega kohezijskega prispevka, prizadevanja za enoten pristop glede državne pomoči in ustrezno ureditev sodelovanja v programih s področja raziskav in izobraževanja kot so Obzorje Evropa, Euratom, Digitalna Evropa, Erasmus+ .

* * *

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je soglasno sprejela **mnenje**, da **podpira** Predloga stališča Republike Slovenije do Priporočila sklepa Sveta o odobritvi začetka pogajanj med Evropsko unijo in Švicarsko konfederacijo o institucionalnih rešitvah za sporazume med EU in Švico, povezane z notranjim trgov, ter o sporazumih, ki sta podlaga za stalni prispevek Švice h koheziji Unije in pridružitvev Švice programom Unije.

* * *

Za poročevalca je bil določen član Komisije Gregor Korene.

Ad 3)

Komisija je obravnavala Predlog stališča Republike Slovenije do Predloga osnutka uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi sistema Eurodac za primerjavo biometričnih podatkov za učinkovito uporabo Uredbe (EU) XXX/XXX [Uredba o upravljanju azila in migracij], Uredbe (EU) XXX/XXX [Uredba o ponovni naselitvi] in Direktive 2001/55/ES [Direktiva o začasni zaščiti] za identifikacijo nezakonito prebivajočega državljan tretje države ali osebe brez državljanstva in o zahtevah organov kazenskega pregona držav članic in Europolu za primerjavo s podatki iz sistema Eurodac za namene kazenskega pregona ter spremembi uredb (EU) 2018/1240 in (EU) 2019/818 - Konsolidirano besedilo (Dopolnitev stališč Republike Slovenije glede zakonodajnih predlogov v okviru Pakta o migracijah in azilu) (v nadaljevanju: Predlog stališča), ki ga je na podlagi prvega odstavka 4. člena Zakona o sodelovanju med državnim zborom in vlado v zadevah Evropske unije (Uradni list RS, št. 34/04, 43/10, 107/10 in 30/15) Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: Vlada) poslala Državnemu zboru Republike Slovenije (v nadaljevanju: Državni zbor).

Dopolnilno obrazložitev predlagatelja je podala predstavica Ministrstva za notranje zadeve, ki je predstavila novosti, ki zadevajo pet ključnih zakonov v okviru Pakta o migracijah in azilu, s katerimi bo reformiran azilni in migracijski sistem EU in Predlog stališča.

Komisija je bila seznanjena, da so po dolgoletnih pogajanjih o novem paktu, bili doseženi novi elementi, med drugim, da bodo z okrepljenim upravljanjem zunanjih meja EU, države članice odločale, kdo vstopa vanjo. Predviden je postopek predhodnega preverjanja državljanov tretjih držav, ki ne izpolnjujejo pogojev za

vstop. Po končanem postopku preverjanja pa bodo te osebe napotene v nadaljnji postopek na meji: bodisi v azilni postopek bodisi postopek vračanja. Predviden je tudi mejni azilni postopek na zunanjih mejah, ki bo obvezen za tiste tujce, ki prihajajo iz države z nizko stopnjo priznavanja mednarodne zaščite, zavajajo organe ali predstavljajo grožnjo nacionalni varnosti. Pomemben del pakta je tudi tesnejše sodelovanje s partnerskimi državami. Nov zakonodajni okvir uvaja obvezno, a prilagodljivo solidarnost, ki jo bodo deležne migracijsko najbolj obremenjene države članice. Pri tem je pomembno, da bo država članica lahko sama izbirala, na kakšen način bo izkazovala solidarnost.

Slovenija podpira postopek predhodnega preverjanja državljanov tretjih držav, ki bo vključeval zdravstvene, identifikacijske in varnostne preglede, odvzem prstnih odtisov in registracijo v sistem Eurodac kot tudi ravnotežje med odgovornostjo in solidarnostjo, kot je predvideno v zakonodajnih predlogih, širok nabor možnih solidarnostnih prispevkov, ki omogoča fleksibilnost koncepta solidarnosti, vključno z distribucijskim ključem in koncept prevzema odgovornosti kot sekundarni solidarnostni ukrep, ki se aktivira v primeru, ko zaveze v solidarnostnem bazenu niso zadostne.

Komisija ne podpira Predlog stališča, ker ocenjuje, da predvideni postopek preverjanja državljanov tretjih držav ne bo prispeval k učinkovitejšim in hitrejšim postopkom ugotavljanja upravičenosti do mednarodne zaščite in s tem k višji stopnji notranje varnosti v EU.

Komisija se ne strinja s pristopom, ki vključuje tako solidarnost kot odgovornost. Ukrepi, ki se uvajajo za omejevanje zlorab azilnega sistema in sekundarnih migracijskih gibanj, po mnenju Komisije, ne bodo prispevali k preprečevanju nezakonitih migracij z odpravo temeljnih vzrokov zanje ter k bolj učinkovitemu vračanju, ponovnemu sprejemu in reintegraciji v teh državah.

Komisija je tudi izpostavila vprašanje dodane vloge koordinatorja EU za solidarnost in njegovo delovanje v praksi.

Komisija se je strinjala, da EU potrebuje prenovljeno skupno migracijsko politiko, ki bo omogočila učinkovito upravljanje z migracijami in azilom ter učinkovitejše preprečevanje tihotapljenj migrantov, na račun katerih se okoriščajo kriminalne združbe. Zavzema se za prenavo, ki bo preprečevala preobremenjevanje posameznih držav članic s pravično porazdelitvijo prosilcev za zaščito. Pri tem pa pričakuje, da bo v ospredju varovanje nacionalnih interesov.

* * *

Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve je sprejela **mnenje**, da **ne podpira** Predloga stališča Republike Slovenije do Predloga osnutka uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi sistema Eurodac za primerjavo biometričnih podatkov za učinkovito uporabo Uredbe (EU) XXX/XXX [Uredba o upravljanju azila in migracij], Uredbe (EU) XXX/XXX [Uredba o ponovni naselitvi] in Direktive 2001/55/ES [Direktiva o začasni zaščiti] za identifikacijo nezakonito prebivajočega državljan tretje države ali osebe brez državljanstva in o zahtevah

organov kazenskega pregona držav članic in Europolu za primerjavo s podatki iz sistema Eurodac za namene kazenskega pregona ter spremembi uredb (EU) 2018/1240 in (EU) 2019/818 - Konsolidirano besedilo (Dopolnitev stališč Republike Slovenije glede zakonodajnih predlogov v okviru Pakta o migracijah in azilu).

* * *

Za poročevalca je bil določen član Komisije Gregor Korene.

Sekretarka
Lilijana Žurman, l.r.

Predsednik
Bojan Kekec, l.r.